

Магазинче за мечти
Робърт Шекли

Уейн стигна до края на дългата редица сиви камъни, висока колкото човешко рамо, и там намери Магазинчето за мечти. Беше точно такава, каквото го описваха неговите приятели - малка колиба, построена от парчета дърво и желязо, отчасти от коли и няколко реда счупени тухли - всичко това бе небрежно боядисано със светлосиня боя.

Уейн погледна назад по протежение на оградата от скални отломъци, за да се увери, че не го следят. След това плътно притисна пакета под мишница и като изтръпваше при мисълта за собствената си дързост, отвори вратата.

- Добро утро - каза собственикът.

Той също изглеждаше точно така, както го описваха - висок възрастен мъж с хитро присвити очи и отпусната уста. Казваше се Томпкинс. Седеше на стар люлеещ се стол, на чието облегалo се бе настанил пъстроцветен папагал. В помещението имаше още един стол, както и маса, на която се виждаше стара ръждива спринцовка.

- Чух за вас от някои приятели - Каза Уейн.

- Тогава вие знаете цената.

- Да - отвърна мистър Уейн. Показвайки пакета. - Но първо искам да попитам нещо.

- Те всички искат да питат - Каза Томпкинс. Обръщайки се към папагала, който премигна с клепачи. - Хайде, питайте!

- Искам да знам какво ще стане.

- Ето какво - каза Томпкинс с въздишка. - Вие ми плащате таксата. Аз ви поставям една инжекция, от която ще заспите. След това с помощта на някои приспособления, които имам в съседното помещение, освобождавам съзнанието ви.

Казвайки това, Томпкинс се усмихна и мълчаливият му папагал като че ли също се усмихна.

- Какво ще стане след това?

- След като съзнанието ви бъде освободено от конкретната действителност, вие ще можете да изберете действителност от безбройните светове, които са съществували на Земята от началото на нейната история.

Ухилвайки се, Томпкинс се поизправи в стола и продължи с ентузиазъм:

- Да, приятелю, макар и да не подозирате това, от момента, в който тази изнурена Земя е напуснала Слънчевата огнена утроба, тя е оставила след себе си други възможни светове. Светове без край, произхождащи от малки или големи събития. Всеки Александър и всяка амеба може да бъде началото на безброй светове, както всеки камък, голям или малък, хвърлен във водата, създава безброй вълнички. Нима всеки предмет не хвърля сянка? Е, добре, приятелю. Земята има четири измерения, следователно нейните сенки са с три измерения - действителни отражения на всеки момент от нейното съществуване. А това са милиони, милиони светове! Безкрайност от светове! И вашето освободено от мен съзнание ще може да избере един от тези светове и да живее в него известно време.

Мистър Уейн изпита неловкото чувство, че пред него стои цирков клоун и разгласява чудеса, които просто бяха невъзможни. Но той си припомни, че и в неговия собствен живот се бяха случвали неща, които никога не би повярвал, че могат да се случат. Никога! Така че чудесата, за които говореше Томпкинс, може би, също бяха възможни.

- Моите приятели ми казаха още...

- Че аз съм един изпечен мошеник? - попита Томпкинс.

- Някои от тях намекнаха за това - Каза мистър Уейн предпазливо. Но

аз се опитвам да бъда безпристрастен. Те казаха още, че...

- Аз знам какво са ви казали вашите проклети приятели. Те са намеждали за изпълнението на желанията. Това ли искате да чуете?

- Да, те ми казаха, че каквото и да е моето желание...

- Точно така - каза Томпкинс - нещата стоят точно по този начин. Вие можете да избирате от безброй светове. Вашето съзнание обаче се насочва и води единствено от мечтите. Най-дълбоките ви желания излизат на повърхността. Ако вие например сте таили тайното желание да убивате...

- О, едва ли, едва ли! - извика мистър Уейн.

- Тогава вие ще отидете в свят, където ще можете да убивате, да се къпете в кръв, да надминете Цезар, Сад или който и да е ваш идол. Или да предположим, че искате да имате власт. Вие ще изберете свят където ще бъдете бог - буквално и в действителност. Един кръвожаден господар или премъдър Буда

- Много се съмнявам дали аз...

- Има и други възможности - каза Томпкинс, - вариращи от рая до ада. Неубузdana сексуалност, чревоугодничество, пиянство, любов, слава - всичко. Кое пожелаете.

- Невероятно! - каза мистър Уейн.

- Да - съгласи се Томпкинс - това, което ви споменах, не изчерпва всички възможности. Комбинации и разновидности на скритите желания. Вие например може да предпочетете обикновения пасторален живот на остров в южните морета сред наивни туземци.

- Това би ми допаднало повече - каза мистър Уейн с малко притеснена усмивка.

- Но това никой не знае. Дори вие може би не подозирате какви са вашите истински желания. Те може да включват собствената ви смърт!

- Това често ли се случва? - припряно попита мистър Уейн.

- Понякога.

- Аз не искам да умирам - каза мистър Уейн.

- Това... не се случва често - поправи се Томпкинс, поглеждайки към пакета, който мистър Уейн държеше.

- Но откъде мога да знам че всичко това е истина? Вашата цена е изключително висока - това ще струва всичко, което имам. А доколкото знам, вие ще ми дадете наркотик и аз ще сънувам! Всичко, което притежавам, само за една доза хероин и красиви измислици!

Томпкинс се усмихна окуражително.

- Моите опити не притежават действието на наркотик и вашите преживявания няма да бъдат само един сън.

- Ако това е вярно - каза мистър Уейн, леко раздразнен, - защо не мога да остана в желания свят завинаги?

- В момента работя върху този проблем - каза Томпкинс. - Ето защо моята такса е толкова висока - да набавям материали, да експериментирам. Опитвам се да намеря начин да направя прехвърлянето постоянно. Досега не съм успял да прекъсна връзката между човека и неговия свят. Тя винаги го връща обратно и нищо не може да прекъсне тази нишка освен смъртта. Но аз все още се надявам, че ще успея.

- Ако успеете, това ще бъде голямо постижение - каза учтиво мистър Уейн,

- Да, ще бъде! - извика Томпкинс с искрено вълнение. - Тогава ще превърна това магазинче в спасителен изход, който ще бъде достъпен за всички! Всеки ще може да се пренесе в света на своите мечти, в света, който най-много му допада и ще остави това проклето място на червеите и плъховете...

Томпкинс прекъсна мисълта си по средата и отново стана ледено спокоен.

- Страхувам се, че това са само мечти. Аз все още не мога да предложа

бягство завинаги от Земята. Поне не такава, което да изключи смъртта. И може би никога не ще мога да постигна това. Засега всичко, което мога да ви предложа, е една ваканция. Промяна, поглед в един друг свят - свят на вашите скрити Желания. Вие знаете цената. Аз ще ви върна всичко, ако останете недоволен!

- Много мило - искрено се зарадва мистър Уейн. - Но остава другото, за което ме предупредиха моите приятели. Десетте години от живота ми.

- Това е неизбежно - Каза Томпкинс, - и не може да бъде възстановено. Моят опит подлага нервната система на изключително голямо напрежение и съответно се намалява продължителността на живота. Това е една от причините, заради които нашето така наречено правителство обяви опитите ми за незаконни.

- Но те не съблюдават тази забрана много строго - обади се мистър Уейн.

- Не. Тези опити са официално забранени като пагубно мошеничество. Но те също са хора и искат да напуснат Земята така, както и всички останали.

Цената, размишляваше мистър Уейн, притискайки плътно пакета, и десет години от моя живот срещу изпълнението на моите скрити мечти. Наистина трябва да помисля!

- Помислете - Каза Томпкинс с безразличие.

През целия път до вкъщи мистър Уейн мислеше за това. Когато влакът пристигна в Порт Уошингтън, той още размишляваше - дори и в колата, която го откара в къщи той мислеше за Томпкинс, за думите му, които обещаваха възможно изпълнение да неговите желания.

Но всичко свърши щом влезе в дома си. Джанет, жена му, настояваше да предупреди прислужницата, която отново започнала да пие. Синът му Томи се нуждаеше от помощ за яхтата, която щяха да пуснат на вода следващия ден. А неговата малка дъщеря му заразказва за деня, прекаран в детската градина.

Мистър Уейн разговаря с прислужницата твърдо, но учтиво. Помогна на Томи да боядисат корпуса на яхтата с антикорозионна боя, изслуша Пеги за нейните приключения в градината. По-късно, когато децата си легнаха и те с Джанет останаха сами във всекидневната, тя го попита дали се е случило нещо.

- Какво може да се случи?

- Изглеждаш разтревожен от нещо - каза Джанет. - Имаше ли много работа в кантората?

- О, нищо особено...

Той, разбира се, не би казал на Джанет, нито на някой друг, че бе взел свободен ден и бе посетил Томпкинс. Нито можеше да сподели мислите си за правото на всеки човек веднъж в живота си да види изпълнени своите най-съкровени желания. Джанет не би могла да разбере това, тя бе прекалено земна.

Следващият ден в кантората бе необикновено напрегнат. Уол Стрийт бе в паника заради събитията в близкия изток и Азия и цените на акциите се променяха. Мистър Уейн се залови за работа. Той се опитваше да не мисли за своята постъпка, за която трябваше да заплати с всичко, което имаше, и с десет години от живота си. Каква лудост! Старият Томпкинс трябва да е ненормален!

През почивните дни той придружи Томи в разходките му с яхтата. Старата лодка се държеше отлично и не пропускаше нито капка вода през шевовете на корпуса. Томи искаше нови платна за яхтата, но мистър Уейн отхвърли това. Може би следващата година, ако работата потръгне по-добре. Засега и старите платна щяха да свършат работа.

Понякога нощем. Когато децата спяха, той и Джанет излизаха с яхтата. По това време Лонг Айлънд бе тих и спокоен, лодката се плъзгаше покрай

мигащите буйове срещу огромната жълта луна.

- Знам, че таиш нещо в душата си - Каза Джанет.

- Моля те, мила!

- Има ли нещо, което да криеш от мен?

- Не, нищо!

- Сигурен ли си?

- Абсолютно!

- Тогава ме прегърни. Сега е добре...

Изпълнение на най-съкровенията желаниа... Доиде есента и яхтата трябваше да бъде изтеглена на брега. Борсата се стабилизира, но Пеги хвана шарка. Томи искаше да научи разликата между обикновените бомби, атомните и водородните бомби, кобалтовите бомби и всички други бомби, за които говореха в новините. Мистър Уейн обясняваше, до-колкото можеше. После внезапно прислужницата напусна.

Тайните желаниа бяха нещо хубаво. Може би той наистина искаше да убие някого или да живее на някой южен остров? Трябваше да прецени и своите задължения. Имаше две деца и съпруга, по-добра, отколкото той заслужаваше.

Може би около Коледа...

Но по средата на зимата поради късо съединение в инсталацията стана пожар в незаеетата спалня за гости. Никой не пострада и пожарникарите потушиха пламъците, без да причинят големи щети. Това обаче измести всички мечти на мистър Уейн на заден план, защото спалнята трябваше да се възстанови, а мистър Уейн се гордееше много със старата си добре поддържана къща.

Бизнесът продължаваше да е несигурен заради международното положение. Тези междуконтинентални ракети, атомни бомби, спътници... Мистър Уейн прекарваше по-голямата част от дните си в кантората, а понякога и вечерите. След това Томи заболя от заушка. Част от покрива трябваше да се поправи. После доиде време яхтата да се подготви за пролетното й пускане на вода.

Така измина една година и той нямаше време да мисли за Томпкинс и тайните желаниа, може би следващата година...

- Е. каза Томпкинс, добре ли сте?

- Да, добре съм - Каза мистър Уейн и стана от стола, притискайки с пръсти слепоочията си.

- Искате ли да Ви върна таксата?

- Не. Преживяното бе напълно достатъчно.

- Винаги е така - каза Томпкинс, намигвайки на папагала. - Е, какво видяхте?

- Видях света в неговото близко минало.

- Това се случва често. Разбрахте ли вашето скрито желание? Убийство? Или южен остров?

- Предпочитам да не говорим за това.

- Повечето хора не искат да споделят с мен - Каза Томпкинс намръщено. - проклет да съм, ако знам защо!

- Защото поне аз така мисля, светът на тайните желаниа е неприкосновен. Не се обиждайте... Смятате ли, че ще можете някога да го направите постоянен? Изборът на свят имам предвид. Томпкинс повдигна рамене.

- Опитвам се и ако успея ще чуете за това. Всички ще чуят!

- Да се надяваме - мистър Уейн отвори пакета и сложи съдържанието му върху масата. В пакета имаше чифт армейски обувки, един нож, две рола медна жица и три малки консерви говеждо.

Томпкинс огледа всичко със светнали очи.

- Много добре - каза той, - благодаря ви!

- Довиждане - Каза мистър Уейн. - и аз трябва да Ви благодаря!

Мистър Уейн напусна магазина и забърза надолу край оградата от сиви камъни. Зад нея, докдето погледът му стигаше, лежеше безкрайна равнина от развалини. Те бяха останки от разрушени градове, изгорели дървета и фин бял прах. Който някога е бил човешка плът. „Да-а - Каза си мистър Уейн -загубихме най-доброто, което бяхме постигнали.“

Последната година, която отмина, му струваше всичко, което притежаваше и десет години от живота. Но той не съжаляваше за това. Дори всичко да бе само сън, видението си струваше да бъде изживяно, Но сега трябваше само да забрави за Джанет и децата, Тях ги нямаше вече. Поне докато Томпкинс успееше да усъвършенствува своя метод Сега трябваше да мисли за собственото си спасение.

С помощта на миниатюрния си ръчен гайгер той намери една дезактивирана пътека сред развалините. Трябваше да се добере до укритието преди да бе мръкнало, преди да се появят плъховете. Ако не побързаше, щеше да пропусне и вечерната дажба картофи.

Преведе от английски РИНА КОСТОВА